

Zwakke rekenaars sterk maken

Bijeenkomst 1

26-01-2011

monica wijers, ceciel borghouts

Freudenthal Instituut

Programma vandaag

- Inleiding en voorstellen
- Rekenen in mbo (kort)
- Wat is een zwakke rekenaar?
- Zorgverbreding
- Voorbeelden (diagnostiek)
- Protocol ERWD [schuift door]

Rekenen sommen 1

Opdracht 1:

$$\frac{4}{3} \times \frac{6}{12} = ?$$

Antwoord A:

$$\frac{10}{36}$$

Antwoord B:

$$\frac{5}{18}$$

Antwoord C:

$$\frac{2}{3}$$

Rekenen sommen 2

- Welke weet u meteen?

$$12 \times 12$$

$$412 + 99$$

$$8 \times 125$$

$$8 \times 126$$

Rekenen alledag

Negen op de tien
Nederlandse
jongeren gebruiken
sociale media.
Alleen in Polen zijn
dat er meer.

3,8 miljard

euro is in 2009 niet
correct besteed.
Dat is 3,3 procent,
het laagste
percentage ooit.

kennismaking

- Korte ronde
- Activiteit met foto's
  - Kies beeld van rekenen dat bij je past
  - Wissel uit met 2 anderen
  - Terugvertellen in hele groep

Rekenen in het mbo

Kort overzicht

eisen

- Rekenen voor het beroep
  - Kwalificatiedossier
  - Vaak impliciet
- Rekenen voor ‘burgerschap’
  - Niet expliciet benoemd
- Rekenen vanwege het referentiekader
  - Functioneel gebruik
  - Maatschappelijk functioneren
  - Rekenexamen 2F of 3F

Referentieniveaus 2F en 3F

- Gericht op functioneel gebruik
- Basis van 'paraat hebben'
  - Getallen
  - Verhoudingen
  - Meten en meetkunde
  - Verbanden

Mbo-ers en rekenen

Grote diversiteit

Aan de probleemkant:

- Soms onderbroken leerlijnen
  - Hiaten – nooit gehad/vergeten/....
  - Achterstanden
  - Niet onderhouden
- Negatieve ervaringen -> angst, onzekerheid
- Motivatieproblemen

Wat is een zwakke rekenaar?

- Typeer een van uw eigen zwakke rekenaars

En/of

- Geef kenmerken van zwakke rekenaars in het mbo

Wat zegt po?

- Moeite met automatiseren R10 / R20 / tafels
- Veel inoefening nodig
- Moeilijk afkomen van materiaal gebruik
- Door elkaar halen van strategieën
- Verkeerd gebruik van strategieën
- Brengen uit zichzelf geen structuur aan
- Moeite met doorzien van getalstructuur
- Vandaag snappen, morgen weer alles kwijt
- Problemen met toepassingsituaties / betekenisverlening

- Onzeker
- Weinig plezier
- Blijven tellen
- Langzaam tempo
- Kennis weinig wendbaar
- Kan probleem niet goed verwoorden
- Rekensymbolen zijn niet duidelijk
- Passen onbegrepen 'maniertjes' toe

Zorgverbreding

Wat is dat?

Waarom en hoe?

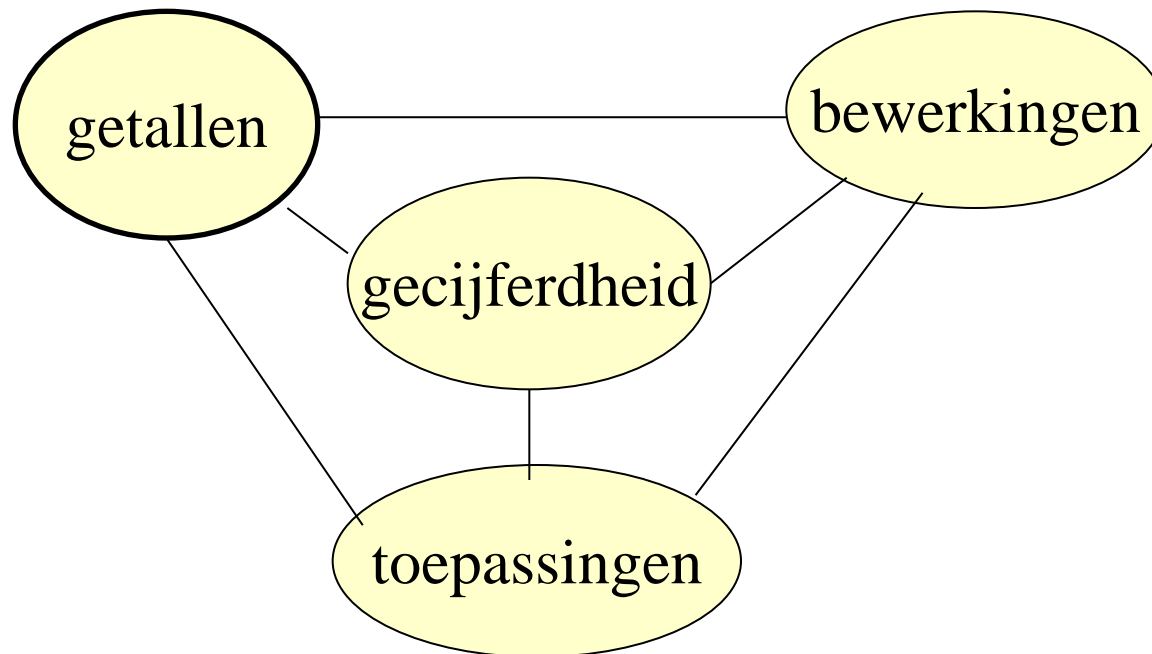
Het zorgverbredingsproces in vogelvlucht

- Signaleren
  - Analyseren
  - Diagnosticeren
  - Handelen
-
- Kapstok: gecijferdheid

Gecijferdheid als kapstok

- Dimensies van gecijferdheid om hoofdzaken van het reken-wiskunde onderwijs af te bakenen

Het zorgverbredingsproces in vogelvlucht

- **Signaleren**

- welke toetsen?
- Product / proces
- Vroegtijdig signaleren

- **Analyseren**

analyse toetsresultaten met als doel:

- welke leerstofonderdelen beheerst de leerling al?
- Waar heeft de leerling nog problemen mee?

Het zorgverbredingsproces in vogelvlucht

- **Diagnosticeren**

diagnostische gesprekken

- begrip van rekenzwakke leerlingen
- over de drempel helpen / veranderingen uitlokken
- brug slaan naar remediëren

- **Handelen**

Het zorgverbredingsproces in vogelvlucht

Analyse toetsresultaten + diagnostische gesprekken:

- Leggen de basis voor het begrip van rekenzwakke leerlingen
- Bieden aanknopingspunten voor afbakening en de aanpak van hulp

Voorbeeld

Diagnostiek en hulp bij R100

Start: grof geformuleerde hulpvraag

De leerling heeft problemen met het optellen en aftrekken tot 100

Eerste stap: een aantal sub-vragen formuleren

Tweede stap: diagnostisch gesprek adhv deze hulpvragen

doel: meer inzicht verkrijgen in de problematiek zodat je in staat bent om een hulpplan op te stellen

procenten

Hulpvraag

Deelnemer/leerling kan geen procentenopgaven maken.

Bedenk in tweetallen subvragen bij deze hulpvraag.

concreter

Leerling heeft probleem met opgaven als:

Hoeveel kost deze tv tijdens de aanbieding?

voorwaarden

In tweetallen inventariseren op basis van subvragen en opgave met tv.

Wat moet je allemaal kunnen om met procenten te kunnen rekenen?

Wat doen bij afhaken?

- Uitgaan van de rekenvaardigheid van de leerling
- Denken in domeinen/leerlijnen i.p.v. methodelessen

Procenten

Procenten: introductie,
ankerpunten

Rekenen met procenten

Rekenen met de rekenmachine en percentages als factor

Samenhang verhoudingen, breuken procenten

Samenhang breuken, verhoudingen, procenten

uitgangspunten voor begeleiding in mbo

- inspanningen richten op een goede voorbereiding op burgerschap (en beroep)
- minimumdoelen formuleren voor de zwakke rekenaars
- aandacht voor onderhoud van de basisvaardigheden (R10, R20, R100, tafels van vermenigvuldiging)

uitgangspunten voor begeleiding in mbo_{vervolg}

- aandacht voor elementair getalinzicht in breuken, %, verhoudingen en kommagetallen (in context, geen kale bewerkingen)
- aandacht voor meten, oppervlakte, inhoud, tijd, geld en grafieken.
- **kolomsgewijs rekenen mag eindniveau zijn. Cijferend +, -, x en : met grote getallen mag achterwege gelaten worden.**
- aandacht voor verstandig gebruik van de rekenmachine

Diagnostiek mbo

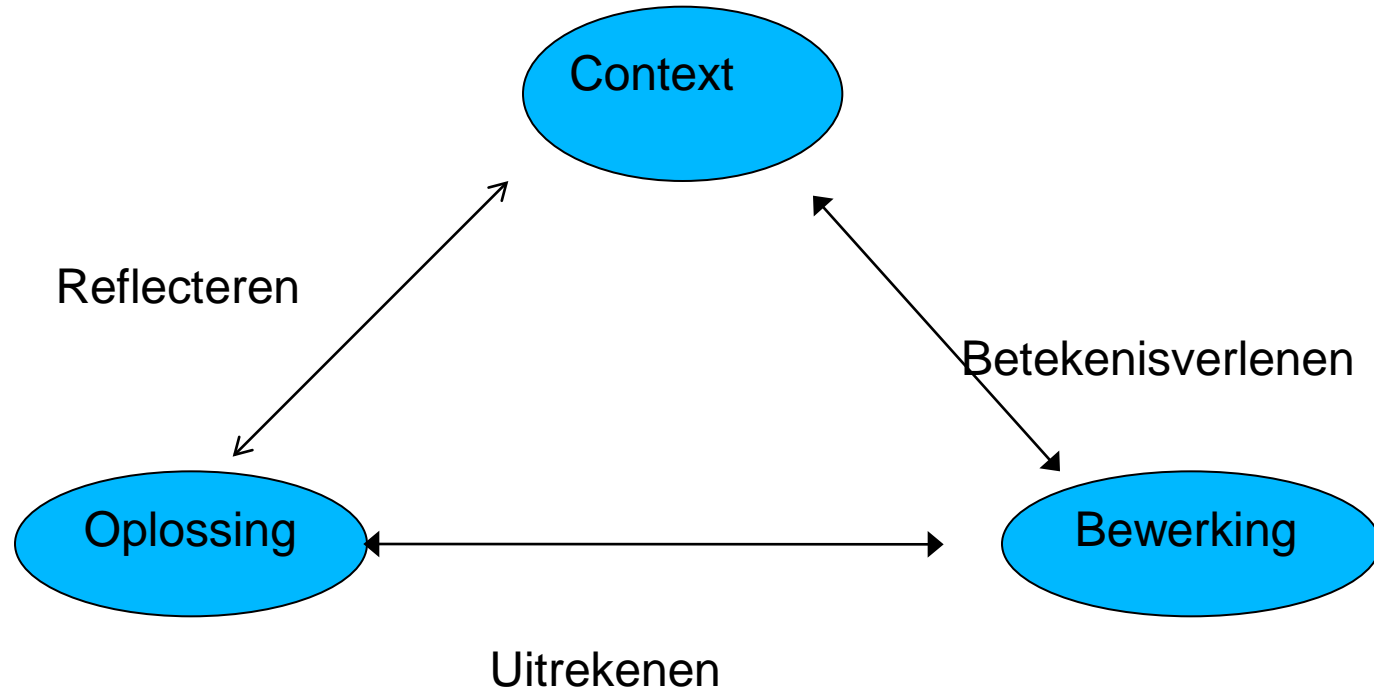
- Getalbegrip en basale vaardigheden
- %, verhoudingen
- Kommagetallen
- Meten
- Tijd
- Geld
- Tabellen
- Gebruik rekenmachine

Specifiek mbo

- Geef ruimte om te praten over negatieve ervaringen uit het rekenverleden (niet te vaak)
- Geef de leerling gelegenheid om te laten zien wat hij/zij wel weet van een bepaald rekenonderwerp

DRIE *HOEK*SMODEL

REKENEN IS.....begrijpen, voorstellen en verbinden HANDELINGSMODEL

Mentaal handelen	Verwoorden/laten zien communiceren	<p>Formele relaties en bewerkingen (formules-rekenvaktaal- getalnetwerken) Bv $4 \times \frac{1}{3} =$</p>
		<p>Voorstellen - schematiseren (representeren van de werkelijkheid aan de hand van denkmodellen)</p>
		<p>Voorstellen - concreet (weergeven in concrete afbeeldingen van de werkelijkheid)</p>
		<p>"Werkelijkheidssituaties" (doen – inleven- informeel handelen)</p>

Vooruitblik en huiswerk

- Volgende keer gaan we in op:
  - Rekendidactiek – hoe help je zwakke rekenaars verder?
  - overgang van 1F naar 2F (naar 3F)
  - doorgaande lijn: keuzes en uitzetten leerlijn procenten als voorbeeld

Huiswerk (volgende keer over vertellen).

- Voer rekengesprek met zwakke II (adhv vragen)
- Neem voorbeeld van lastige opgaven en leerlingenwerk mee